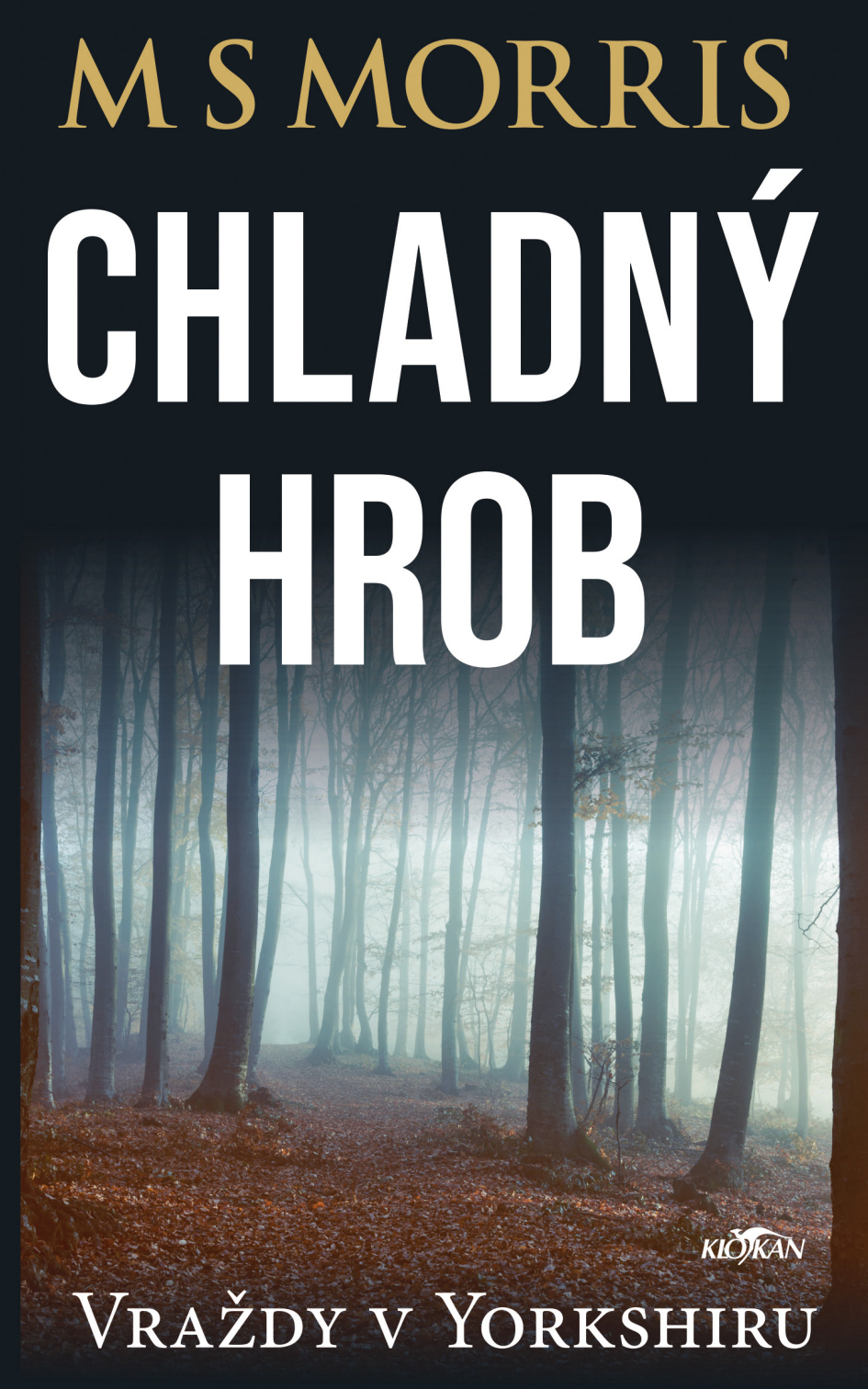

M S MORRIS

CHLADNÝ HROB

KIOKAN

VRAŽDY V YORKSHIRU

Copyright © Margarita Morris and Steve Morris, 2022

All rights reserved.

Translation © Soňa Tobiášová, 2025

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu

BENEATH COLD EARTH: A YORKSHIRE MURDER
MYSTERY (2)

vydaného v roce 2022

nakladatelstvím Landmark Media, a division of
Landmark Internet Ltd., přeložila Soňa Tobiášová

Redakční úprava Anetta Nová

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokán, 2025

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7695-622-3

Poděkování

*Děkuji z celého srdce Clare Stephensové za informace
o řízení domovů pro seniory a pečovatelských zařízení,
ale i za to, že je tou nejlepší švagrovou!*

KAPITOLA 1

Bezzubá zející jáma, kterou místní nazývali Starcova huba, chrlila proudy vody do kamenného koryta pod silnicí. Šlo o posvátný pramen pojmenovaný po mýtickém obru Wadeovi. Stařec Wade a jeho žena Bell dali ostatně jméno mnoha prastarým místům na zdejších blatech. Jarní proud se tu sléval s jinými potůčky padajícími do údolí, kde tekla řeka.

Detektiv šéfinšpektor Tom Raven se vynořil z vyhrátého BMW a vyrazil pěšky přes nasáklou pláň. Bláto mu mlsalo pod podrážkami kožených bot, opíral se do něj vytrvalý déšť, a tak si zvedl límec černého kabátu a zalitoval, že si nevzal holiny po zesnulém otci, na které narazil ve skříní pod schody, když hledal vysavač.

I tak můžu být vděčný, že už jen prší, pomyslel si. Po týdnů biblických povodní, jež zasáhly celý kraj, šlo přece jen o jisté zlepšení. Každý večer sledoval zprávy o zaplavených domech, utonulém dobytku a zničených obchodech, případně reportáže o lidech zachráněných přímo z postele nebo ze střechy v nafukovacích člunech.

Povodeň nejvíc postihla právě York, kde se řeka Ouse vylila z břehů a prohnala se středověkými uličkami pod Clifford's Towerem. Nenechají novináři v pláštěnkách ještě naháněli zachráněné, strkali jim mikrofon před ústa a pídili

se po srdceryvných historkách, nejlépe takových, kde figuroval rodinný mazlíček.

Reportéři však brzy dostanou další šťavnaté sousto k přežvykování, takové, že rychle zapomenou na počasí, pojišťovny nebo na debaty, do jaké míry povodně zapříčinilo globální oteplování. V hlavních zprávách se brzy objeví jiný tahák, který s přívalovými dešti také souvisí – nález učiněný ochranáři, když předešlý den v lesích Forge Valley sčítali škody po bouři.

Raven scházel po svahu od parkoviště a snažil se na kluzké půdě udržet rovnováhu. To už na něho mávl strážník v uniformě, reflexní vestě a botách vhodných pro deštivé počasí a ukázal mu cestu přes dřevěný můstek nad řekou Derwent. V létě působila jako klidný potok, teď koryto plnil zdivočelý proud, co můstek málem spolkl. Raven místo poděkování kývl, přešel most a pokračoval dál po lesní cestě. Okraje nohavic už mu nasákly vodou.

Pak před sebou zaslechl hlasy a jeden z nich hned rozeznal – Holly Changová, vedoucí CSI týmu.

„Krucinál, Scotte, dávej pozor! Málem jsem se svalila na zadek.“

Raven se vydal směrem k hlasu; ještě obešel kládu a prolezl jakýmsi roštím, až konečně spatřil forenzní tým v blátem obalených overalech, pracující pod narychlo vztyčeným polyetylenovým přístřeškem.

Na svažitém břehu řeky víchr posledních dnů vyvrátil spoustu stromů a s kořeny se objevilo i cosi neblahého. Členové týmu Ravenovi nevěnovali pozornost, protože místo právě pečlivě prohledávali.

Jeden z vyšetřovatelů – nejspíš tedy Scott – podal velitelce cosi bílého, obaleného blátem. Holly část bláta setřela a odložila věc na stůl, kde už se jasně rýsovala lidská kostra.

Raven přistoupil blíž, aby si kostru lépe prohlédl.

No ano, jen co se o tom reportéři doslechnou, zapomenou na zatopené domy a zachráněné ovce.

Nález lidských ostatků má vždycky velkou publicitu.

„Vrchní inspektore!“ Holly si ho konečně všimla a zvedla k němu hlavu. Ochranný oblek zakrýval její drobnou postavu od hlavy k patě. „To je hezké, že jste se sem v takovém počasí vypravil.“

Raven si nebyl jistý, zda nejde o sarkasmus. Uvědomoval si, že jeho pracovní vztah se šéfkou forenzního nezačal nej-líp. Během vyšetřování minulého případu po ní totiž chtěl, aby prohledala ložnici oběti dlouho po pracovní době, jenže měl dojem, že když pracujete na vraždách, i takové přesčasý jsou někdy nezbytné.

Holly si všimla, jak má mokré a umazané šaty, a pobaveně se usmála. „Můžu vám půjčit kombinézu, jestli chcete. Nebo vám dám tip na dobrou čistírnu.“

„Tak to bych bral.“ Když se Raven před měsícem rozhodl natrvalo vrátit do rodného Yorkshiru, jemuž se třicet let vyhýbal, bylo to velmi náhlé – jeho odloučená žena to nazvala přímo zbrklostí – a ještě stále si tu zvykal.

Do Scarborough musel přijet, protože jeho otce nečekaně zemřel, a bylo třeba zařídit pohřeb. Že se rozhodl zůstat, byla nejspíš cesta nejmenšího odporu. Londýn pro něj ztratil přitažlivost, zvláště potom, co Lisa odešla s jiným, a kouzlo starého přístavního městečka na něj zapůsobilo silněji, než čekal. Měl to místo nejspíš v krvi, a krev přece není voda.

„Co jste zatím zjistili?“ zeptal se a kývl ke kostem na stole.

„Kosterní pozůstatky dospělého člověka, pohřbené asi metr dvacet pod zemí,“ odpověděla Holly. „Ještě to tu prohledáváme, není jasné, jestli bude kostra úplná.“

„Muž, nebo žena?“

Holly pokrčila rameny. „Na to se zeptejte experta.“

„Myslel jsem, že jste to vy,“ pokusil se Raven o kompliment, aby napravit jejich předchozí nesoulad.

Holly však přimhouřila oči, jako by si to vyložila přesně naopak. „Požádala jsem superintendantku Ellisovou, aby sem přizvala forenzního antropologa. Byla tu včera, dohlédnout na vyzvednutí ostatků.“ Kývla směrem k jámě pečlivě vyznačené policejní páskou na kolících.

„Ach tak.“ Ravena mrzelo, že se s ním šéfka CSI neporadila, než zašla za velitelkou, ale nedal to na sobě znát. Navzdory dlouholetým zkušenostem u Metropolitní policie v Londýně tady byl stále nováčkem. Za měsíc v novém místě už stihl dost lidí rozčítit a chtěl se do budoucna chovat prozíravěji.

„Ano,“ kývla Holly. „Má znovu dorazit dnes dopoledne.“

„Tak až dorazí, rád bych si s ním promluvil.“

Holly se zase ušklíbla. „Doktorka Jonesová si s vámi jistě ráda podebatuje. Vlastně už ji tady máme!“

Raven se ošil. Udělal klasickou chybu, když předpokládal, že onen forenzní expert bude muž. Už si měl dávno zvyknout. Jeho velitelka byla přece také žena, stejně jako šéfka forenzního nebo jeho parťáčka, seržantka Becca Shawcrossová. S kolegyňemi jednat uměl a takovou chybu si mohl odpustit.

Otočil se a spatřil ženu v rudém plášti a kožešinou na kapuci, která jí rámovala snědou tvář. V ruce držela koženou brašnu a zadívala se na něj tmavýma očima, sebejistě jako uznávaný odborník, který je na jednání s laiky zvyklý. Mohlo jí být maximálně pětatřicet let.

Natáhla volnou ruku. „Doktorka Jonesová z univerzity v Yorku.“ Měla pevný, silný a přátelský stisk.

Raven si všiml jižanského přízvuku – lidem z Yorkshiru připadal „namyšlený“. Připomnělo mu to vše, co nechal za sebou, když se vrátil sem na sever. I za krátký čas pobytu ve Scarborough si zvykl na nevýrazné samohlásky rodného města, přízvuk, který u něj léty strávenými v Londýně jen otupěl, ale nikdy nezmizel docela.

„Těší mě, že vás poznávám,“ řekl snad až příliš důrazně. „Jsem šéfinšpektor Raven, SIO – tedy starší vyšetřující policejní úředník, to je policejní žargon.“

Doktorka Jonesová se na něj upřeně zadívala. „Všechny profese mají svůj jazyk. Forenzní antropologové taky, dokonce i ženy.“

Raven sebou škubl. Došlo mu, že se po prvotním přešlapu jeví jako panovačný chlap. „K tomu předtím...“

Ale Jonesová ho obešla a zastavila se u stolu. „No ano, tohle jsem doufala, že najdete.“ Zvedla širokou, plochou kost. „Kyčel.“ Vytáhla z brašny kovový nástroj a kost přeměřila. „Byl to muž.“

„Jste si jistá?“ podivil se Raven. Měl zkušenost, že experti neradi vynášejí rychlé soudy. Z jeho pohledu držela Jonesová jen část nějaké neúplné kosti.

Doktorka povytáhla obočí, že si dovolil o jejím názoru pochybovat. Pak zvedla onen nástroj a Raven se připravil na přednášku.

„Tohle je posuvné měřítko,“ řekla. „S jeho pomocí určujeme rozměry kostí.“ Znovu zvedla část kyčle. „Hřeben kosti kyčelní je u mužů vyšší než u žen, kdežto přední horní trn kyčelní je sevřenější. I úhel pubického oblouku je menší. Tohle je nepochybně pánev dospělého muže. Ženy jsou tvarované tak, aby mohly rodit, ale i přesto jsou schopné praktikovat forenzní antropologii. Další otázky?“

„Podívejte,“ začal Raven, „nemyslel jsem to zle. Nejsem přece žádný dinosaur.“

Jonesová se potutelně pousmála a v očích jí zajiskřilo. „To jistě ne, šéfinšpektore. Dinosaury se totiž nezabývám, i přestože jsou prehistorické ostatky mojí specializací.“

„Prehistorické?“

Zpod kapuci jí vypadla lokna černých vlasů a na okamžik jí zaclonila oči, než ji smetl vítr. „Obyčejně pracuji

se staršími kostmi. V doktorandské práci jsem se zabývala třeba karbonovou datací muže z Gristhorpe.“

„Promiňte, koho?“

Jeho neznalost ji opět pobavila. Smála se zvonivě a docela příjemně. „Muž z Gristhorpe je nejznámější občan města Scarborough. Válečník doby bronzové, kterého objevili ve vesnici Gristhorpe v devatenáctém století. Je vystavený v muzeu Rotunda.“

„Tak to bych tam měl zajít,“ řekl Raven.

„Ráda vás někdy provedu.“

Raven si také dovolil úsměv. Cítil, že po nevydařeném úvodu navázal s doktorkou přátelský vztah.

Vtom si za jeho zády odkašlala Holly. „Chandice, když říkáš, že se zabýváš staršími kostmi, chceš tím říct, že tyhle jsou novější?“

Raven se ihned opět cítil nespůj. Chandice? Jak to, že už se k sobě chovají tak důvěrně? Sám se jí sotva stihl představit.

„To je těžké odhadnout jen při pohledu na kostru,“ odpověděla doktorka. „Můžu jen říct, že to tělo tu někdo pohřbil nejmíň před deseti lety. Měkké tkáně se už stihly beze zbytku rozložit. Přesný čas smrti bude těžké stanovit. Mám jen takový pocit, že ty kosti jsou novější.“

„Novější znamená přesně co?“ chtěl vědět Raven.

„Ne prehistorické.“

„Aha.“ Raven byl zpět na známém území, kdy mu experti zarytě odmítají říct něco bližšího. „Takže tenhle muž mohl zemřít před deseti lety...“

„Nebo před sto lety,“ skočila mu do řeči Jonesová, „je mi líto.“

„A co bude tedy dál?“

Než mohla odpovědět, ozval se z místa nálezu hlas. „Něco mám!“ Byl to Scott.

„Co je to?“ křikla Holly.

Scott se k nim probrodil blátem a hrdě na stůl položil drobný, špinavý předmět.

Holly ho zvedla a opatrně z něj smetla hlínu; ukázalo se, že jde o stříbrnou minci. „Šestipence. Případá mi dost stará. Co je to za portrét na lícu?“

„Jiří VI.“, řekla Jonesová, „dědeček současného krále.“

„Je tam i datum?“ zeptal se Raven.

Holly minci otočila. „1945.“

„Tak to vám dává jistý časový rámeček“, řekla doktorka. „Jestli patřila mrtvému muži, musel být pohřbený někdy mezi roky 1945 a 1971, kdy měna přešla na desetinnou soustavu.“

Časový úsek šestadvaceti let to Ravenovi příliš neulehčil, ale bylo to lepší než nic. „Takže historický zločin, ale mohou existovat pamětníci.“

Jonesová naklonila hlavu na stranu. „Jste si jistý, že jde o zločin? Tedy o vraždu?“

Raven se rozhlédl po rozmoklé půdě okolního lesa. Stáli na odlehlém místě, klidném, ale izolovaném. V době, kdy bylo tělo pohřbeno v neoznačeném hrobě, tu neexistovaly pečlivě značené turistické trasy, dřevěné můstky přes řeku, ani ochránci přírody. Nejspíš ani parkoviště, kde nechal BMW.

Šlo prostě o ideální místo pro ukrytí těla.

Zadíval se zpět do svůdných hnědých očí doktorky Jonesové. „Mrtvolý se samy nepohřbí.“

KAPITOLA 2

Detektiv seržant Becca Shawcrossová zaparkovala Hondu Jazz pod vysokým tisem a vystoupila. Vytrvalý déšť z minulého týdne polevil. Nahradila ho jinovatka, která se teď třpytila na trávniku a živých plotech. Becca však chlad snášela dobře – patřil k jejímu životu ve Scarborough a byla na něj v teplé bundě se šálou připravená. Samozřejmě uvítala, že ustaly povodně; sice nezasáhly přímo Scarborough, ale zbytek hrabství vydatně poškodily.

Od chvíle, kdy Raven našel tu svou kostru ve Forge Valley už uplynulo několik dní. Becca na ni stále myslela jako na „jeho“ kostru, přestože ji neobjevil sám. Zpráva o nálezů se na čas dostala do titulků místního zpravodajství a maminka ji kvůli tomu neustále zasypávala otázkami. Jako obyčejně však Raven nebyl příliš sdílný, a Becca tedy věděla jenom to, co slyšela v televizi. Zprávy se brzy soustředily na jiné věci.

Politika. Válka. Katastrofy ve světě. Tedy na obvyklá témata.

Becca neměla čas zpravodajství sledovat – plně ji vytěžovala práce a rodinné starosti.

Teď – v ranním vzduchu, co se jí srážel před ústy –, rázovala po cestě ke vchodu do pečovatelského domu Larkmead.

Třípodlažní budova z červených cihel, portálem a hranatou věží s menšími věžičkami byla jakýmsi průsečíkem mezi středověkým panstvím a viktoriánským chudobincem. Nacházela se v zelené jižní části Scarborough poblíž Filey

Road. Velká okna byla obrácená do rozsáhlého parku, jemuž dominovaly staré pokroucené duby a keře vavřínu. Zahradník, který tam hrabal listí, se krátce zadíval jejím směrem, a pak se opět věnoval práci.

Pozemek se zdál pečlivě udržovaný a Beccu napadlo, jak tam v létě musí být příjemně. Teď v zimě, kdy ranní slunce prodlužovalo stíny, se však jevil jako ponuré místo. Jestli někdy skončí v domově důchodců, pomyslela si, vybere si raději nějaký s výhledem na moře, podobným jako měla ze své ložnice – výhled na neustále se měnící Severní moře.

Věděla, že její prarodiče pobyt v takovém domově víc než děsí. Říkali, že je to prostě místo, kde lidé jen čekají na smrt. Oni sami byli ve svém domku ve Scalby naštěstí soběstační, ale Becca se za nimi i tak zastavila, jak nejčastěji dokázala.

Opřela se do těžkých vstupních dveří a vešla do budovy. Dojem viktoriánského útulku ještě zesílil. Dlážděnou halu zdobily olejomalby s venkovskými motivy a do vyšších pater stoupalo obří schodiště. Mělo zábradlí a rampy, aby bylo pro klienty schůdnější, vedle recepcce však zahlédla i výtah. Příjemnou vůni anglické snídaně tu přebíjel pach nemocniční dezinfekce. Na rozdíl od mrazivého povětří venku tu bylo jak v peci. Becca se tedy ze všechno nejdřív vysoukala z bundy a rozvázala si šálu.

„Jak vám mohu pomoci?“ oslovila ji pečovatelka na recepci. Měla na sobě světlemodrou sesterskou košili a tmavší kalhoty, černé vlasy si stáhla do úhledného drdůlku. Mluvila precizně, s náznakem východoevropského přízvuku, a na její jmenovce stálo *Natalia Kaminska*.

Nejspíš Polka, usoudila Becca, a oplatila ženě úsměv. „Jsem detektiv seržant Becca Shawcrossová. Jdu za paní Judith Holdenovou.“

„No ano, kvůli panu Swindlehurstovi...“ Po tváři sestry Natalie přelétl stín a spodní ret se jí mírně zachvěl, jak ji na

okamžik ovládly emoce. „Judith je ředitelka. Zavedu vás do její kanceláře, jen se tu, prosím, podepište.“

Becca se podepsala do knihy hostů a šla za sestrou dlouhou chodbou, kam z jídelny doléhal cinkot talířů a příborů. Ještě se podávala snídaně. Becciny rodiče vedli hotýlek na North Marine Road, a tak si poctivých anglických snídaní užila dost. Věděla také, jak se po nich tloustne. Snad proto to ráno matku požádala jen o miskou cereálií a čaj. Když teď ucítila vůni smažené slaniny, zakručelo jí v žaludku.

Natalia zaklepala na jedny masivní dveře a čekala na vyzvání.

„Pojďte dál.“

Judith Holdenová seděla za velkým psacím stolem a cosi tukala na počítači. Na první pohled budila dojem udržované, výkonné ženy kolem padesáti let. Měla na sobě zelenou hedvábnou košili a na krku zlatý medailonek. Jako ředitelka se očividně nepodílela na každodenní péči o klienty a oblékala se podle svého postavení. Becca si ji uměla představit, jak budoucí klienty a jejich rodiny provází po domově jako agentka prvotřídní reality.

„Detektiv seržant Becca Shawcrossová,“ ohlásila ji Natalia a postávala vzadu, jako by netušila, jestli má hned odejít nebo ne.

„Ach, jistě. Díky, že jste přišla.“ Ředitelka vstala od stolu a natáhla ruku.

Becca si všimla, že má na levé ruce snubní prsten. „To je samozřejmé, paní Holdenová.“

„Říkejte mi Judith, prosím, to je tady zvykem. Snažíme se, aby se klienti v Larkmeadu cítili jako doma, pokud je to možné. Pro ně to přece jen domov je.“ Pousmála se.

Dokonalá realitní makléřka, pomyslela si Becca. Jistě má připravený celý proslov, kdyby bylo třeba. Teď se jim navíc uvolnilo místo. Jestlipak už je prázdný pokoj zadaný?

„Posaďte se.“ Judith ukázala na pohovku ve tvaru L v rohu kanceláře. Na stolku před ní byla váza s květinami a lesklý magazín s usmívajícím se postarším párem na obálce. Becca se posadila, Judith si sedla naproti. Natalia stále přešlapovala u dveří.

„Judith,“ spustila tedy Becca nanovo. „Vyrozuměla jsem, že tu došlo k náhlému úmrtí, které podle vás nemělo přirozenou příčinu.“

Judith přikývla a složila si ruce v klíně. „Ano. Jistě chápete, že s tolika klienty nejstarších ročníků jsme na smrt poměrně zvyklí, patří k naší práci. V tomhle případě jsou ale okolnosti jiné. Zdá se, že si jeden z našich klientů vzal život sám.“

„Aha. Co mi o zesnulém můžete říct bližšího?“

„Raymond Swindlehurst. Bylo mu devadesát šest let a žil tu skoro deset let, od smrti své ženy. Patřil k našim nejstarším klientům.“ Judith se naklonila a ztišila hlas. „Ale my se to před ostatními snažíme spíš tajit. Nechceme staroušky děsit. Už jsou přece jen dost křehcí. Jde mi o to, abyste postupovala s citem.“

„Ale to je samozřejmé,“ řekla Becca, „chápu to. Jak tedy zemřel?“

Judith se trochu uklidnila, když pochopila, že Becca nevezme ústav útokem za zvuku policejních sirén. „Předávkoval se paracetamolem smíchaným s alkoholem. Spolykal ho několik platíček. Našli jsme je ve skřínce u postele s prázdnou lahví od brandy.“

Becca se zamračila. „A odkud to měl?“ Představovala si, že jakékoli léky jsou v takových zařízeních přísně kontrolované.

Judith pokrčila rameny. „Paracetamol není hlídaný lék a naši rezidenti mají poměrně velkou svobodu. Má to být domov, ne vězení. Vlastníme minibus, kterým všechny pohyblivější vozíme do města nebo do zahradního centra.

Raymond si paracetamol mohl koupit na některém z výletů. Nebo mu ho někdo prostě přinesl.“

„Za panem Swindlehurstem chodilo hodně lidí?“

„Moc ne. Rodinu neměl. Ale můžeme se podívat do knihy návštěv, jestli chcete.“

„Možná byste mi o něm před tím mohla říct něco víc. Existoval důvod, proč by chtěl skoncovat se životem?“

„Ne, to vůbec, pokud vím. Ale Natalia ho znala líp.“ Judith se povzbudivě zadívala na polskou ošetřovatelku.

Natalia se zdála nesa. Tiše stála u dveří a snažila se ovládnout svůj výraz.

„Měla jste k panu Swindlehurstovi bližší vztah?“ pobídla ji Becca.

„K Raymondovi, ano,“ řekla Natalia a začala si mnout ruce. „Byl to milý starý pán. Moc laskavý, zdvořilý – pravý džentlmen.“

„A jeho zdravotní stav?“

„Dobrý. Tedy na jeho věk. Bral jen léky na vysoký tlak a cholesterol, jako většina klientů. Jinak byl v pohodě a...“ Poklepala si na spánek. „Jak se to říká? Měl pořád všech pět pohromadě.“

Becca se usmála a přikývla, že chápe. Její prarodiče přišli v posledních letech o několik přátel kvůli demenci. Nejhorší možný způsob, jak odejít.

„Mysleli jsme, že tu bude do stovky,“ pokračovala Natalia. „Nikdy bych nečekala, že...“ Hlas se jí zadrhnul, a tak se odmlčela.

Becca s sebou pro všechny případy vždy nosila balíček s papírovými kapesníky. Teď ho vylovila z kapsy, Natalia si jeden vzala a vysmrkala se. „Děkuji,“ řekla, když se zase vzchopila.

„Nemáte zač... Co mi můžete říct o jeho psychice? Nejevil známky deprese? Nezměnil se nějak v poslední době? Nestalo se mu něco, co by ho rozrušilo?“

Natalia s odpovědí váhala. Nejdřív pohlédla na Judith, a když ředitelka přikývla, sestra odvrátila oči a promluvila do země: „Byl to spokojený pán. Ostatní ho tu měli rádi. Ale posledních pár dní se zdál... jiný. To asi ty zprávy o počasí.“

„Myslí povodně,“ dodala Judith.

„Byl z toho moc smutný,“ dodala Natalia.

Becca pochybovala, že by povodně a silný déšť byly samy o sobě příčinou sebevraždy, Natalia však už nic dalšího neřekla. „Měl tu Raymond blízkého přítele? Někoho, komu by se mohl svěřit?“

„Violet,“ odpověděla sestra okamžitě. „S Violet si byli blízcí. Ta z toho taky bude moc špatná, chudinka.“

Judith prudce vstala. „Děkujeme, Natalie. Pokud seržantka nemá další otázky...“

„Ne, to prozatím stačí,“ řekla Becca a dívala se, jak ošetřovatelka spěšně odchází. „Zdála se rozrušená,“ poznamenala, když s Judith v kanceláři osaměly.

„To je přirozené. Natalia měla Raymonda na starost.“

„Připadala mi taky dost nervózní.“

Judith si povzdychla. „Možná se z toho obviňuje. To ona byla zodpovědná za přiděl léků. Snažila jsem se ji přesvědčit, že to není její vina. Raymond si dal očividně práci, aby svůj záměr dobře utajil.“

„Myslíte, že to plánoval?“

„Jestli si předem sehnal brandy a paracetamol... vypadá to na pečlivou přípravu, ne?“

„Asi ano.“

„Víte, sebevraždy jsou u starších lidí poměrně běžné,“ dodala Judith. „Moc se o tom nemluví, ale především staří muži tak odcházejí často. Zvláště takoví jako Raymond, kteří už nemají žádné příbuzné. Snadno propadnou depresi. Řeknou si: proč žít, když už se není na co těšit?“

Becca si vzpomněla na dědu s babičkou – stále se zdáli veselí. Představa, že je někdo v jejich věku tak osamělý, že

si sáhne na život, nebyla příjemná. Zvlášť někdo jako Raymond, vždyť podle ošetřovatelky byl v pohodě.

„Chcete vidět tělo?“ zeptala se Judith. „Ještě je v posteli. S ničím jsme nehýbali.“

„Ano, jistě. Děkuji.“

Becca vyšla s Judith z kanceláře. Všichni už očividně posnídali a personál z jídelny sklízel nádobí. V sále právě někdo začal hrát hlasitě na piano a hrstka nejistých hlasů se k němu přidala s verzí písně *The White Cliffs of Dover*.

„V úterý a ve čtvrtek máme hudební terapii,“ vysvětlovala Judith. „Jedna báječná dáma si sem chodí s rezidenty zazpívat jejich oblíbené písničky.“

Becca se na chvíli zaposlouchala. Na jednu stranu byl ten nevýrazný zpěv starých lidí tragikomický, a přece v něm byla jakási důstojnost. Ti muži a ženy na sklonku života se tu scházeli za nějakým účelem. Prožili jistě mnoho pohnutých let, měli za sebou radosti i strasti, jaké si Becca mohla jen těžko představit. Ale i oni byli kdysi mladí a teď jako by skrze hudbu na chvíli zase omládlí a prožívali své vzpomínky a staré naděje.

Judith si všimla jejího výrazu. „I klienti s nejhorším mentálním postižením reagují dobře na hudbu. Jen ta dokáže zasáhnout části mozku, co už jsou pro paměť nebo řeč ztracené.“

„Musí být uspokojivé tady pracovat.“

„Chceme věřit, že děláme věci jinak.“

Zastavily se na chodbě před zavřenými dveřmi, Judith našla svazek klíčů a dveře odemkla.

Becca vešla do pokoje jako první. Bylo tam šero, závěsy zatažené, a tak Judith rozsvítila.

Raymond ležel na posteli, žilnaté ruce měl zkřížené na prsou, oči zavřené. Sněhobílé vlasy mu někdo sčesal z tváře, na bradě měl řídké šedé strniště, tváře věkem propadlé, ale

hezký, rovný nos a vysoké čelo. Becca si pomyslela, že to byl kdysi jistě pohledný člověk.

Příčina smrti se zdála nasnadě. V pootevřené zásuvce nočního stolku ležela čtyři prázdná plata od paracetamolu, na stolku stála prázdná lahev od brandy. Zdání ale může často klamat.

Proč by chtěl čilý stařík, o něhož bylo dobře postaráno a měl v domově přátele, náhle zemřít? To nedávalo smysl.

„Našla ho právě Natalia,“ ozvala se Judith. „Nesla mu ráno jeho šálek čaje a hned poznala, že je po smrti.“

Becca přikývla a napadlo ji, že to Natalia musela tělo uložit do té královské pozice. Bylo jasné, že k tomu muži měla citový vztah.

Becca v rychlosti prohledala pokoj, včetně psacího stolu pod oknem, ale zdálo se, že Raymond nezanechal dopis, aby svůj čin vysvětlil.

„Už jsem taky hledala nějaký vzkaz, ale nikde nic,“ řekla Judith.

Pokoj skýtal pár vodítek, jaký muž Raymond vlastně byl. Polici měl plnou paperbacků, převážně detektivek a thrillerů, proložených životopisy politiků. Očividně četl *Timesy* a v novinách vždy rád nalistoval křížovku. Měl u sebe i přehrávač a sbírku CD s klasickou hudbou. Becca našla pouhé dvě fotografie – ženy, nejspíš jeho zesnulé manželky, a černobílý snímek skupiny mužů na nábřeží, se siluetou hradu Scarborough v pozadí.

Znovu přistoupila k posteli. Raymond ležel přikrytý dekou, jako by spal. Nebýt nepřírozené nehybnosti a voskově bledé pleti, bylo by snadné si představit, že náhle otevře oči, vstane a půjde se připojit dolů ke zpěvákům.

Becca se k němu naklonila a jasně ucítila alkohol. Tělo nejevilo známky zápasu a nic se nezdálo neobvyklé. Vše, jak jí Natalia a Judith popsaly, až na to, že...

Becca muži jemně nadzvedla jedno a pak druhé oční víčko. Co uviděla, ji utvrdilo v přesvědčení, že i taková smrt se dá špatně vyložit.

Pokud pitva potvrdí její podezření, vyjde najevo, že Raymond Swindlehurst sebevraždu nespáchal. Byla pouze zinscenovaná, měli tu tedy opět případ vraždy.

KAPITOLA 3

Zvonek se ozval přesně v devět hodin ráno. Raven si vzal pár dní volna, aby si dal „život trochu do pořádku“, jak to trefně nazvala jeho nadřízená Gillian Ellisová. Přesun do Scarborough byl náhlý a rychlý, a tak ještě neměl čas se zařídit. Věci měl stále v otevřeném kufru a živil se převážně rybou s hranolkou, kterou si kupoval v jednom obchůdku na nábřeží. Nepřivezl si ani dost čistých košil, aby měl v čem chodit do práce. Ne, nedalo se tvrdit, že chodí čistě oblečený.

Když se teď jeho dočasný pobyt v rodném městě změnil na trvalý a stal se členem týmu vyšetřovatelů ze stanice Severní Yorkshire, zajel si do Londýna, kde vyklidil starý byt a přestěhoval zbytek svých věcí do Scarborough.

Právě umyl nádobí od snídaně a chtěl naložit prádlo do pračky v kuchyni. Později měl v plánu odnést oblek do čistírny, protože byl po návštěvě Forge Valley celý od bláta. I tak bylo dobré vidět místo, kde se našla kostra, na vlastní oči. Rád se seznámil s doktorkou Chandice Jonesovou a doufal, že ji během vyšetřování ještě uvidí. Snad forenzní antropoložka nezapomene na slib, že ho někdy provede po muzeu Rotunda.

Zvonek dál vyzváněl, a tak nechal špinavé prádlo na kuchyňské podlaze a šel otevřít.

„Barry Hardcastle,“ představil se muž za dveřmi a natáhl masitou ruku. Byl to dobře stavěný čtyřicátník v maskáčích

potřísněných barvou a těsném šedém tričku. Jeho dodávka blokovala část úzké silnice i chodníku Quay Street a nesla hrdý nápis *Stavebnictví Hardcastle – vše, co vaše domy potřebují*. No, ten můj toho potřebuje hodně, pomyslel si Raven. Zdědil po otci v podstatě ruinu, která naléhavě volala po službách někoho jako Barry.

„Nahore na konci ulice je parkoviště, jestli chcete uvolnit uličku,“ nadhodil.

„Ani ne,“ řekl Barry. „Na chvíli se to nezblázní.“

Raven se rozhlédl na obě strany, ale nikdo se právě nepokoušel projet. „Tak dobře, pojďte dál. Díky, že jste dorazil tak rychle.“

„Žádný problém,“ řekl Barry a otřel si boty o rohožku v předsíni. „Nebo se mám zout?“ zeptal se a ukázal na pracovní boty.

Raven se zadíval na staré koberečky zakrývající prkennou podlahu. „Není třeba. Tady to fakt nevádí.“ A vedl muže do obývacího pokoje.

Barry se zadíval na zašlý nábytek, koberec a štukování. „To všechno asi půjde na smetiště, co? Kam taky jinam. Tady na vás čeká pořádný kus práce.“

Raven dostal kontakt na Barryho od seržantky Shawcrossové, jejíž bratr Liam opravoval staré domy a buď je se ziskem prodával, nebo na léto pronajímal turistům. „Netuším, jestli je dobrý,“ řekla Becca. „Často ale pracuje pro Liama, tak snad ano.“

Když Raven nedávno potřeboval opravit škrábanec na milovaném BMW M6, Liam mu doporučil mechanika. Ten chlapík na první pohled působil jako kovboj, auto ale dal bezchybně do pořádku, a tak byl Raven ochotný zkusit to i s Barrym. Sám si žádné kontakty ještě nestihl nadělat a Hardcastle navíc dorazil přesně na čas, což znamenalo slibný začátek.

„Tak co tady nejvíc hoří?“ Barry už držel tužku a destičku s blokem.

Dobrá otázka. Odpověď zněla *všechno*. Úzký trojpodlažní domek nedaleko nábřeží v samém srdci starobylého městečka pocházel z osmnáctého století, možná byl i starší, a nic se tam celá desetiletí neopravilo. Raven tam sice vyrostl, když však jako šestnáctiletý ze Scarborough odešel, nevěřil, že se sem někdy vrátí. Když přijel zařídít otcův pohřeb, myslel jen na to, jak dům – to jediné cenné, co po otci zbylo – dostat rychle na trh.

Jenže kouzlo rodného města se nakonec ukázalo příliš silné, a tak se Raven ocitl zpátky se vším všudy.

Jeho žena to nemohla pochopit. „Co si tam na severu chceš počít?“ odbyla ho. „V takovém zapadákově jako Scarborough. Do roka budeš zpátky v Londýně.“ Nic na to neřekl, aby jí nemusel připomínat, že když od něj odešla, on nemá důvod dál zůstat v hlavním městě. Možná přece jen litovala, že si začal budovat nový život bez ní.

Čekal, jestli využije příležitosti a nezmíní se o rozvodu, ale na to nedošlo. Že by se ještě definitivně nerozhodla? Nezačala o svém panu účetním pochybovat? Třeba stále přemýšlela, co je pro ni lepší... Ani jeden z nich v podstatě netušil, co si ten druhý myslí. Což byl právě problém. Nějak během let zapomněli, jak spolu mluvit.

Dcera Hannah, která právě začala studovat práva, zněla o dost nadšeněji, když jí to po telefonu sdělil. „To je cool změna, tati. Novej start ti určitě udělá dobře.“

„Možná bys mě tu někdy mohla navštívit,“ nadhodil.

„Možná.“

Byl to nejpříjemnější rozhovor, jaký s dcerou po dlouhé době vedl, což ho naplnilo nadějí, že by mohl obnovit aspoň jejich vztah. Jenže pokud chtěl v domě někdy přivítat hosty, měl by ho uvést do stavu vhodného pro jednadvacáté století.

„Začneme asi v kuchyni,“ navrhl tedy.

„Tak mě vedte, šéfe.“

V maličké kuchyňce nic nesešlo a neladilo. Barry se ani nesnažil skrýt pobavený úsměv. „Tohle už se často nevidí,“ klepl tužkou do prastarého plynového sporáku. „To asi hodláte vyhodit, ne?“

„Napadlo mě, že bych ho vyměnil za indukční troubu,“ řekl Raven. V Londýně musela mít Lisa kuchyň vybavenou nejmodernějšími spotřebiči a sestavenou drahým designérem. Raven se všemi změnami nesouhlasil, indukční troubu ale vybrala dobře.

„To vám schvaluju,“ přikývl Barry. „K tomu je ale potřeba i odsavač par. Regule se dost změnily od času, kdy instalovali tohle. Teda, tady se podle mě nikdo žádnými předpisy neřídil ani tenkrát.“ Vytáhl z kapsy měřidlo a začal si zapisovat nějaká čísla.

Postupně prošli kuchyň, obývací i koupelnu v přízemí a debatovali, co je potřeba udělat. V každém pokoji přišel Barry s nějakým dalším úkolem, na nějž Raven vůbec nepomyslel. „Je to moc vlhké,“ zamumlal třeba, když poklepal na stěnu v koupelně. „To se musí znova přetáhnout a odizolovat i zvenčí.“

„Jasně,“ kývl Raven.

Barry několikrát cvakl vypínačem a sledoval, jak v něm zajiskřilo. „A elektrika je taky z roku raz dva. Měl byste to nechat předělat, než vás to zabije.“

Raven nemohl odmítnout. „Připište to do odhadu.“ Jeho bankovní konto se tedy rozhodně prohne.

Když se dohodli, že na renovaci domu bude třeba celá armáda dalších řemeslníků, aby byl bezpečně obyvatelný – kromě Barryho zedničiny ještě instalatér, elektrikář, štukatér, plynář a expert na vlhké zdivo – vedl ho Raven po strmém schodišti do dalšího patra. Ze své dětské ložnice v podkroví už se přestěhoval do ložnice rodičů a koupil si aspoň novou postel. Pokoj pro hosty ve druhém patře chtěl

přebudovat na koupelnu a tu v přízemí použít na rozšíření kuchyně.

„Dobrý nápad,“ řekl na to Barry. „Jen bych se teda měl podívat na bojler. Ten bude asi na půdě, že?“

Raven na půdě přístupné po žebříku ještě nikdy nebyl a netušil, co tam najde. Když na horním odpočívadle otevřel poklop ve stropě, mile ho překvapilo, že se skládací žebřík bezchybně vysunul.

Barry s ním začloul, jestli drží, a pak vyšplhal nahoru s lehkostí člověka, který po žebřících běhá běžně.

Raven lezl váhavě za ním a na moment zkřivil tvář, když se ozvala jeho stará rána. Před mnoha lety ho postřelili v Bosně, a tohle zranění ukončilo jeho armádní kariéru, což nakonec vedlo k tomu, že se dal k policii. Bolest v pravém stehně ho obyčejně neobtěžovala, sílila však při každé větší fyzické námaze.

Vystoupal po vrzajícím příčkách a nakoukl na půdu. Barry už dřepěl mezi zaprášeným nábytkem a krabicemi a zkoumal kotel na vodu se změtí připojených hadic a kohoutů, který připomínal výbavu z Titaniku.

Otočil se k Ravenovi a tvářil se nevěřičně. „To je teda síla. Víte, co vám teď řeknu, že jo?“

„Že všechno musí pryč.“

Barry vážně pokýval hlavou. „Potřebujete moderní bojler, výkonnej a dobře odizolovanej. Na nákladech pak zatračeně ušetříte.“

„Tak ho připište na seznam,“ řekl Raven rezignovaně, protože už viděl, jak podepisuje smlouvu na mamutí rekonstrukci domu, jako by šlo o místní Grand Hotel, kde kdysi pracovala jeho matka.

Barry ukázal na harampádí povalující se na půdě. „Ale ten binec musí pryč, než se do toho pustíme. Nebo vám to mám vyklidit já?“

Raven se rozhlédl po bednách, plechovkách a rámech od obrazů a povzdechl si. Rád by takovou práci přenechal jiným, jenže věděl, že ty věci nemůže jen tak vyhodit, aniž by si je aspoň prohlédl. „Ne, tím se musím probrat sám.“

„Jak je libo. Ale než dorazí instalatér s bojlerem, mělo by tu být prázdné. Kdyby se přes to svalil, mohl by nohou prorazit podlahu a strop o patro níž.“

Když se loučili a Barry nasedl do své dodávky s tím, že se brzy ozve, protože je vidět, že Raven chce začít s opravou co nejdřív, Raven se vydal zpátky na půdu. Když jednou viděl ten nepořádek, neměl by klid, dokud všechno neuklidí.

Binec byl jeho úhlavní nepřítel.

Nějaký psycholog by si možná smlsnul na tom, proč je tak posedlý pořádkem. Mělo to jistě co dělat s výchovou jeho matky: odmalička mu vštěpovala, aby se staral o své věci a snažil se vypadat co nejlíp. Nebo taky s pocitem viny a sebenenávistí, kterou pociťoval kvůli její předčasné smrti, a dětstvím v domě násilnického alkoholika. No ano, Ravenova minulost by mohla zajímat kdejakého psychiatra, který by se probíral jeho zmateným dospíváním, aby mu vysvětlil, proč se nakonec stal policejním detektivem a proč je posedlý řešením kriminálních případů až do té míry, že zapomíná na vlastní život a osobní vztahy.

Raven však od doktorů nic takového slyšet nepotřeboval. Ani to, jaké měl důvody k útěku z rodného města, do nějž se přes třicet let nevrátil. Nezajímal ho názor experta na to, proč teď znovu leze na půdu plnou zaprášeného haraburdí.

Se zaťatými zuby tedy zdolal žebřík a vkročil mezi zbytky někdejšího života. Dům původně patřil dědovi, rybáři Jacku Ravenovi, který utonul v moři. Když pak zemřela i babička, dostal dům otec. Půda tedy mohla obsahovat i památky na Ravenovy ze začátku minulého století. Měl by se dát do práce, nebo tím ztratí celý den.

Touhle roční dobou se stmívalo brzy a světlo čtyřicetiwattové žárovky spolu s tím, co propouštělo malé střešní okno, nebylo dostačující. Raven se posadil mezi krabice, otevřel první a rozehnal oblak prachu, co se z ní zvedl.

Pod starými záclonami a ubrusy našel fotoalbum potažené bílým hedvábím, léty zažloutlým, s protlačeným nápisem *Naše svatba*. Hřbet zavrzel, když album otvíral. Na první straně stála šikmým rukopisem psaná jména snoubenců: Muriel Kempová a Jack Raven. Prarodiče z otcovy strany, které nikdy nepoznal. Stálo tam také, že byli oddáni 16. června 1945 ve Scarborough, v metodistickém kostele na Queen Street. Za svědky jim šli Jane Kempová, nejspíš sestra nevěsty, a nějaký Eric Roper. Raven obrátil list a tady ho měl, Jacka Ravena, dědečka v tuhém obleku a nablýskaných botkách, který se zubil od ucha k uchu vedle nevěsty v bílém. Raven odložil album stranou, aby si ho později v klidu prohlédl dole.

Většina krabic obsahovala jen nepořádek – staré šatstvo prolezlé moly, plechovky se zaschlou barvou nebo rezavé nářadí. Neměl ponětí, jak to všechno dostane z půdy po žebříku. Možná to nakonec přece jen přenechá Barrymu. V jednom rohu narazil na dřevěný poklop s pozlaceným nápisem *SINGER*. Dávná vzpomínka mu přivodila stah u srdce. Nadzvedl ho a zadíval se na šicí stroj po mamince – lesklý, černý, vyzdobený perletí. Náhle ji jasně viděl, jak sedí v jejích malém obývacím, otáčí kolečkem a šije nějaké záclony. Záclony na všechna okna si vyrobila sama – lehké na letní měsíce, silné, sametové závěsy na zimu. Nějak ušetřila na látku nebo použila zbytky, co dostala od známých. Lisa v Londýně utrácela neskutečné sumy za výrobu záclon na míru a stejně s nimi nikdy nebyla spokojená.

Na půdě byla zima a Ravenova rána ve stěně se znovu začala ozývat. Otevřel tedy ještě poslední krabici, schovanou za šicím strojem. Pod placatou čepicí objevil trojdílný